

ภาคที่ 133 บทเรียนชีวิต “เนลสัน แมนเดลา”

ที่มา: คนดังอะร่าวน์เดอะเวิร์ลด์ โดยมิสแซฟไฟร์

ไทยรัฐ วันเสาร์ที่ 19 กรกฎาคม 2551

อดีตประธานาธิบดีผิวสีคนแรกของแอฟริกาใต้ เนลสัน แมนเดลา ต่อสู้มาทั้งชีวิตเพื่อให้ชาวโลกยอมรับว่า

“คนผิวดำก็เป็นมนุษย์ไม่ต่างจากคนผิวขาว” แม้วัยจะล่วงเลยมาถึง 90 ปี เพิ่งเป่าเค้กวันเกิดเมื่อวันที่ 18 ก.ค.51 ที่ผ่านมา แต่วิญญูณนักต่อสู้ผู้ยิ่งใหญ่ก็ยังเต็มเปี่ยมอยู่ทุกอณู โดยคุณปู่ประกาศว่า “ที่ไหนมีความยากจนและเจ็บป่วย รวมถึงเอดส์...ที่ไหนมีมนุษย์ถูกกดขี่ ที่นั่นย่อมมีงานต้องทำมาก และงานของพวกเราคือ การให้เสรีภาพแก่ทุกคน”

ทำไม “คุณปู่แมนเดลา” จึงเป็นที่รักของชาวแอฟริกาใต้ และมีแฟนคลับอยู่ทั่วทุกมุมโลก?! คำตอบคงไม่ได้อยู่ที่เสน่ห์จากรอยยิ้มอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงพลังความมุ่งมั่นและเสียสละอย่างจริงใจของคุณปู่ด้วย ที่อยู่เบื้องหลังการสร้างสรรค์สันติภาพมากมายบนโลก จนได้รับรางวัลโนเบล สาขาสันติภาพ เมื่อปี 1993 นิตยสารไทม์ ฉบับล่าสุด ได้เจาะลึก **8 กฎเหล็กสู่การเป็นผู้นำในอุดมคติของ “เนลสัน แมนเดลา”** ซึ่งสั่งสมมาตลอด 9 ทศวรรษ และยังถูกเกี่ยวกรำจนเข้มข้น ก็ในช่วงที่เข้าไปนอนในคุกนาน 27 ปี ตั้งแต่ทศวรรษ 1960 เพราะต่อสู้เรื่องการเหยียดผิว

ภาพจากภาพยนตร์ *Invictus*

กฎข้อ 1 : กล้าหาญ ไซจะไม่กลัว

ในมุมมองของ “คุณปู่แมนเดลา” เชื่อว่าคนเป็นผู้นำต้องสร้างทำเป็นไม่รู้จักรความกลัว เพราะถ้าผู้นำแสดงความกลัวออกมา คนอื่นๆที่เหลือก็จะพลอยขวัญเสียไปด้วย แต่ถ้าผู้นำสงบนิ่งแม้ยามมีภัย ไม่ทำตัวเป็นกระต่ายตื่นตูม คนรอบข้างก็จะกล้าหาญขึ้นอย่าง อัจฉรรย์

ภาพจากภาพยนตร์ *Invictus*

กฎข้อ 2 : บัญชาการแถวหน้า แต่ไม่ทิ้งกองหนุน

บทเรียนบทนี้ได้มาระหว่างที่อยู่ในคุกช่วงหลัง เมื่อถูกจับแยกขังจากเพื่อนร่วมอุดมการณ์เป็นครั้งแรกในรอบ 21 ปี ทุกคนในคุกต่างประท้วง แต่เจ้าตัวกลับมองข้ามข้อต ขอร้องให้ใจเย็นๆ เพราะเชื่อว่าการถูกขังเดี่ยวอาจทำให้พลิกวิกฤติเป็นโอกาสได้ และแล้วก็เป็นอย่างนั้น เพราะระหว่างนั้น เขามีเวลาคิดๆ จนริเริ่มแผนการเจรจากับฝ่ายรัฐบาลผิวขาวได้สำเร็จเป็นครั้งแรก ขณะเดียวกัน ก็ไม่ลืมหาแนวร่วมจากเพื่อนๆ ในคุกด้วย

ภาพจากอินเทอร์เน็ต

กฎข้อ 3 : บัญชาการแถวหลัง ให้เครดิตลูกน้อง

ในวัยเด็ก “แมนเดลา” ได้รับอิทธิพลอย่างสูงจากหัวหน้าเผ่าเทมบู ซึ่งเป็นพ่อบุญธรรมที่เลี้ยงดูและให้การศึกษาเขามาตั้งแต่อายุ 9 ขวบ หลังจากสูญเสียพ่อแม่ทั้งๆ เขายังจำคิดว่า เวลาจัดประชุมใหญ่ในเผ่า พ่อบุญธรรมจะปล่อยให้สมาชิกเริ่มพูดจนครบทุกคน ก่อน จากนั้น หัวหน้าเผ่าจึงแสดงทัศนคติ **บทเรียนจากพ่อบุญธรรมทำให้เขาตระหนักว่า คนเป็นผู้นำไม่มีหน้าที่สั่งลูกน้องว่าต้องทำอะไร แต่มีหน้าที่ห้ามตีเอากันกันในหมู่คณะ** หัวหน้ายังมีบทบาทนำในการโน้มน้าวให้ลูกน้องทำในสิ่งที่ต้องการ แต่ต้องใช้ศิลปะทำให้พวกเขาเชื่อว่าเป็นไอเดียของตัวเอง!!

ส่งเสริม โดยไม่ต้องลงมือเอง ภาพจากภาพยนตร์ *Invictus*

กฎข้อ 4 : รู้จักศัตรู รบร้อยครั้งชนะร้อยครั้ง

ย้อนกลับไปช่วงทศวรรษ 1960 “แมนเดลา” พยายามเรียนรู้ภาษาราชการของแอฟริกาใต้ ซึ่งคนผิวขาวในแอฟริกาใต้ใช้เป็นเครื่องมือเหยียดผิว แต่กลับโดนเพื่อนฝูงล้อ จนเขาเพิ่งเฉลยว่า การจะเข้าใจถึงความคิดของศัตรูได้นั้น ต้องเข้าใจภาษาของศัตรูก่อน จะได้รู้ถึงจุดอ่อนและจุดแข็ง เขาลงมือศึกษากีฬารักบี้ ซึ่งเป็นกีฬาโปรดของคนขาวในแอฟริกาใต้ด้วยซ้ำ เพราะอยากเข้าใจแท็คติกการทำทีม เพื่อนำมาปรับใช้ในการเจรจา

ภาพจากภาพยนตร์ *Invictus*

กฎข้อ 5 : อย่าปล่อยคู่ต่อสู้ให้ห่างตัว

แขกประจำที่ “แมนเดลา” เชิญมาสังสรรค์ที่บ้าน มีทั้งเพื่อนสนิทและคู่ต่อสู้ตัวฉกาจ เขาถือคติว่า การสวมกอดคู่ต่อสู้ คือกุญแจสำคัญในการควบคุมศัตรูให้อยู่หมัด ถ้าปล่อยไว้ตามลำพัง อาจเป็นอันตรายร้ายแรงกว่าการหลอกล่อให้ศัตรูอยู่ในอาณาเขต

อพ่ายด้วยอกภัย

กฎข้อ 6 : ยิ้มเข้าไปแล้วดีเอง

สมัยหนุ่มๆ “แมนเดลา” มีเสน่ห์ตรงรูปร่างหน้าตา และยังมีดีกรีเป็นถึงลูกชายหัวหน้าเผ่า ทำให้ป๊อปปูล่าร์ได้ไม่ยาก แต่เมื่ออายุมากขึ้นๆ เขายอมรับว่าเสน่ห์แท้จริงมาจากรอยยิ้มจริงใจ ทุกวันนี้ไม่ว่าจะไปที่ไหน เขาก็ส่งยิ้มไว้ก่อน เพื่อแสดงความเป็นมิตร ส่วนชีวิตจริงอันขมขื่นขอเก็บไว้ จดจำคนเดียว

ภาพจากภาพยนตร์ *Invictus*

กฎข้อ 7 : ถ้าไอเดียไม่เวิร์ก ก็ล้มเลิกซะ

ไม่ใช่เรื่องง่ายที่คนเป็นผู้นำจะยอมรับว่าไอเดียของตัวเองไม่เวิร์ก!! แต่สำหรับผู้นำเช่น “แมนเดลา” ยืนยันว่าคนเป็นผู้นำที่ดีต้องกล้ายอมรับความจริง และล้มเลิกความคิดห่วยๆซะ

เมื่อครองลูกรักบี้ไม่ได้ก็ส่งผ่านให้เพื่อนร่วมทีมเล่นต่อ

www.seozigwad.com

ชัยชนะเกิดจากการทำงานเป็นทีม ภาพจากภาพยนตร์ *Invictus*

กฎข้อ 8 : โลกนี้ไม่ได้มีแต่ขาวกับดำ

ไม่ได้เจาะจงเฉพาะเรื่องของสีผิว หรือการเหยียดผิว แต่ “แมนเดลา” ยังเหมารวมถึงทุกสรรพสิ่งบนโลกใบนี้ ไม่มีใครดีร้อยเปอร์เซ็นต์ หรือชั่วช้าจนยากแก่การอภัย

อภัยด้วยอภัย

ฉลองวันเกิดครบ 92 ปี กับลูกหลาน เมื่อ 18 ก.ค. 2010 ที่ผ่านมา ณ กรุงโยฮันเนสเบิร์ก

สมควรนิยามให้ “เนลสัน แมนเดลา” เป็นทุกอย่างในคนเดียวจริงๆ ทั้งนักบุญเดินดิน, นักต่อสู้
อหิงสา, นักการทูต, วีรบุรุษผู้เสียสละ, ฮีโร่ผิวสี, จอมแท็กติก และคุณปู่ใจดี!!

***

ทุกอย่างมีล้มก็มีลุกขึ้น ทุกอย่างล้วนมีบทเรียน

Invictus

By William Ernest Henley

แปลโดย มือใหม่หัดแปลและแต่งกลอน

Out of the night that covers me, เหนือราตรีมืดมิดเว้งว้างปกคลุมร่าง

Black as the Pit from pole to pole, บดบังแสงสว่างทั่วปฐพีหน้าใจหาย

I thank whatever gods may be , ข้าขอสดุดีเหล่าทวยเทพจนชีพวย

For my unconquerable soul. ..ที่มอบกายพร้อมวิญญานไม่หวั่นเกรง

In the fell clutch of circumstance แม้ตกอยู่ในวังล้อมแห่งพิบัติ

I have not winced nor cried aloud. พร้อมสลัดความหวั่นไหวมิได้เหวง

Under the bludgeonings of chance แม้ถูกกระหน่ำรุมตีจนเอียงเอน

My head is bloody, but unbowed. เลือดละเลงสาครกระเซ็นไม่จ้านน

Beyond this place of wrath and tears เหนือแห่งหนความโกรธและโหยหวน

Looms but the horror of the shade, ล้วนอบอวล เงามืดทะมึน ทุกแห่งหน

And yet the menace of the years ล่วงเวลา ผ่านวันปี ความอัปจน

Finds, and shall find me, unafraid. คั่นหาตน คั่นหากัน ไม่หวั่นใคร

It matters not how strait the gate, แม้ประตูสู่เส้นทางจะตันตีบ

How charged with punishments the scroll, แม้ถูกบีบเพิ่มโทษทัณฑ์ให้อาสัญ

I am the master of my fate; ข้าคือนายแห่งโชคชะตาในทุกๆวัน

I am the captain of my soul. เหนืออื่นนั้น.....ข้าคือเจ้าแห่งจิตวิญญาณที่ข้ามี